

Til:
Samferdselsdepartementet
postmottak@sd.dep.no

Oslo, 16.12.2022

Yrkestransportloven og opplevelsesnæringen

Vi viser til møtet med Samferdselsdepartementet 05.12.2022 og sender som avtalt et oppfølgende notat om yrkestransportloven og opplevelsesnæringen.

Våre tre bransjeorganisasjoner representerer hele reiselivets verdikjede, fra leverandører av overnatting, servering, opplevelser og arrangementer, til transport og reisearrangører. Norsk reiselivsnæring består av 182.900 årsverk (SSB: 2019), står for om lag 4,2 prosent av BNP og er en av Norges største eksportnæringer.

Våre medlemmer innen opplevelsesproduksjon har gitt tydelige tilbakemeldinger på at reglene for løyve og kjøreseddel skaper store operasjonelle utfordringer for bransjen. Det kreves blant at løyve og kjøreseddel for passasjertransport fra overnattingsstedet til stedet der aktiviteten eller opplevelsen tar plass. Selv om reglene tredde i kraft i 2021 så er det et formildende element at mesteparten av aktørene var nedstengt pga. pandemien.

Opplevelsesbransjen var før pandemien den raskest voksende delen av reiselivsnæringen i Norge. Vi er i kontakt med et 70-talls selskaper som de hevder står i samme situasjon.

Bransjeorganisasjonene er opptatt av at det finnes en seriøs drosjenæring i Norge som sikrer et best mulig tilbud for kundene, god etterlevelse av lover og regler og bidrar til økt tilgjengelighet for det norske reiselivsproduktet.

Opplevelsesbransjen er ikke i konkurranse med drosjenæringen da de ikke driver persontransport utenfor rute mot vederlag, men transport til og fra aktiviteter og opplevelser. Transport er derfor en liten del av totalproduktet som tilbys kundene.

Opplevelsene som tilbys befinner seg hovedsakelig i distriktene hvor det finnes lite eller ingen form for kollektivtransport. Kundene er hovedsakelig internasjonale, og opplevelsesbransjen er derfor en konkurranseutsatt eksportnæring. Produksjonen av opplevelsene er hovedsakelig stedbunden og basert på fenomener, natur og opplevelser. Internasjonale undersøkelser fra bla. Adventure Travel Trade Association (ATTA) viser at Norge er i ledersjiktet internasjonalt.

Opplevelsesbransjen er sesongbetont hvor produksjonen skjer i løpet av noen hektiske sommer- eller vinteruker. Det betyr at mange av de ansatte er utenlandske sesongansatte som har andre jobber resten av året i andre land. De ansatte har lang erfaring fra opplevelsesproduksjon og har spesialkompetanse på sitt område (eks. rafting, nordlysturer, randone mfl.). Dette krever spesialisert utdanning og mange har internasjonale sertifiseringer. Det finnes få ledige ressurser med nødvendig kompetanse i det norske arbeidsmarkedet.

Det er liten grunn til å tro at man på kort sikt vil kunne skaffe seg nødvendig løyve eller kjøreseddel da dette er tidkrevende, kostbart, skjer på norsk, og opplevelsesbransjens sesongbetonte natur gjør slike investeringer lite attraktive. Det siste gjør det også lite aktuelt for personer med drosjeløyve å ta pauser fra sine ordinære arbeidsliv for å arbeide i den norske opplevelsesbransjen. Det er mulig å overføre kjøreseddelen fra sine hjemland, men vi finner det lite trolig at dette vil skje.

Flere av selskapene har truet med å flytte selskapet til Sverige eller Finland som ikke har tilsvarende regelverk. Opplevelsesproduksjonen vil fortsatt skje i Norge, og vil delvis kunne komme inn under reglene for kabotasje, men vil med stor sannsynlighet være i strid med yrkestransportloven: «Dersom en utenlandsk operatør ønsker å drive permanent eller løpende transport i Norge, må vedkommende etablere seg i landet etter gjeldende regler og søke løyve for nasjonal transport».

Selskapene kan søke om særskilt dispensasjon fra Samferdselsdepartementet, men medlemmer som har forsøkt seg på dette har så langt ikke lykket.

Oppsummert:

- Bransjeorganisasjonene er opptatt av å ha en seriøs drosjenæring med like arbeidsvilkår
- De nylig innførte reglene for løyve og kjøreseddel vil bety at mange opplevelsesprodusenter vil få problemer med sin produksjon. Flere selskaper taper allerede store beløp i inneværende vintersesong.
- Dette vil få store konsekvenser for hele norsk reiselivsnæring, spesielt i distriktene

Bransjeorganisasjonene ber om at det gis dispensasjon for kompetansekravet i yrkestransportloven, samt at inntil dette er på plass gjøres en midlertidig forføyning slik at årets vintersesong kan gjennomføres.

Med vennlig hilsen

NHO Reiseliv

Virke

Norsk Reiseliv

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Politidirektoratet